

פסיעות. וצ"ב טעם הדבר למה לא לומר מיד ברכו. ועכ"פ הסתפקתי למעשה איך לנהוג, דלכאורה יש לומר דאדרבה, עדיף לומר מיד את הברכו היכן שפסע ולא להמתין עד שחזור למקומו, שהרי בסוף הקדיש נוהגים שלא לחזור מיד למקומו אלא להמתין [וואולי כדי הילוך ד' אמות]. ואם ימתין ורק אח"כ יחזור ויאמר ברכו יש בזה משום טירחא דציבורא. ועוד שיש אנשים הממהרים לצאת מיד אחר התפילה וכשיראו שהש"ץ לא אומר מיד ברכו אולי הם יחשבו שלא אומרים באותו יום ברכו ויפסידו את הברכו.

גם לענ"ד נ' כדברי כת"ר, וטעמא דהאדר"ת לא ידענא.

מנחה

כא. במקום שרגילים להתפלל מנחה קצרה, ויש מנין מצומצם של עשרה מתפללים, האם ינהגו כרגיל שהש"ץ מתחיל להתפלל בקול רם עד קדושה ורק אח"כ יתחילו הציבור, או שיתחילו כל העשרה ביחד כשהש"ץ מתחיל בקול, כדי שיהיו עשרה שמתחילים יחד.

קשה לכוון כשצריך לשמור על הקצב של הש"ץ. יב

כב. ראיתי למעכת"ר שכתב משמיה דרבינו הגרשז"א זצוק"ל לענין זמן שקיעת החמה, שלא הולכים כפי המקום הגבוה שבעיר אלא בכל מקום כפי מה שהוא.

יח. ציבור הנמצאים בשבת במקום שאין להם נביא מקלף עם הפטרת השבוע אלא רק ספר אחר של נביאים, וכגון בשבת שירה שאין להם ספר שופטים מקלף עם שירת דבורה אלא רק ספר שמואל, שיש שם הפטרה אחרת מענין הפרשה – שירת דוד, האם עדיף שיקראו את שירת דוד מהקלף או שיקראו את שירת דבורה מחומש.

לענ"ד שירת דוד מקלף עדיפה. יא

יט. מדוע הרמב"ם בסדר התפילות הביא את ההפטרות של כל פרשה ופרשה פרט לפר' וילך שלא כתב לה הפטרה. ואף שפרשת וילך היא או בשבת שובה או מחוברת לניצבים, מ"מ הרי בכל הג' דפורענותא ובז' דנחמתא כן הזכיר הרמב"ם הפטרות השייכות לפרשה למרות שלא מפטירים בהפטרות הללו, ומדוע א"כ לא הזכיר גם בפרשת וילך.

כנראה היו שנהגו בהפטרות אלו [בג' דפורענותא ובז' דנחמתא].

לענ"ד סדר התפילות אינו מהרמב"ם. יש כאן הרבה סתירות לפסקי הרמב"ם.

סיום התפילה

כ. בספר בטוב ירושלים לרב"צ יאדלר (עמ' שס"ה) הביא שהאדר"ת היה מזהיר את הש"ץ שיאמר ה"ברכו" אחר הקדיש שלאחר התפילה כשחוזרים למקום שהתפללו, ולא כאותם שאומרים אותו במקום שפסעו ג'

יא. ועי' להלן בעמ' רט"ו בתשו' הגר"ש דבליצקי מה שכתב בזה.
יב. ועי' בביאור הלכה (קכ"ד ד"ה בלחש), ודו"ק.